

gennemføres loyalt. Dens Stabilitet maa bevares, og dens Personale maa have Arbejdsro.

Den højtærede Forsvarsminister pegede i sin Tale paa, at saavel Partiet Venstre som det konservative Folkeparti og den militære Sagkundskab i 1922 havde en ganske anden Opfattelse af, hvorledes vort Forsvarsvæsen skulde ordnes, end de havde i 1909, og saa vidt jeg forstod den højtærede Minister, blev dette anført for at bevise, at baade Ordningen af 1909 og Ordningen af 1922 var forfejlet, fordi det, man sagde i 1909, maatte blive fældende for Ordningen af 1922, og det, man mente i 1922, maatte vise, at Ordningen af 1909 ikke duede. I Modsetning hertil fremholdt Ministeren, at Socialdemokratiet stod paa det samme Standpunkt i 1922, som det stod paa i 1909. Saadanne Udtalelser bekræfter efter min Formening Rigtigheden af det, jeg sagde før, at det kan være saare vanskeligt at forstaa de udenrigspolitiske Forholds Betydning. Efter min Opfattelse er det nemlig ganske naturligt, at man maa have en forskellig Opfattelse paa to Tidspunkter, imellem hvilke der ligger en saadan Begivenhed som Verdenskrigen og de af den følgende Forandringer i de udenrigspolitiske Forhold. Et Lands Forsvarsvæsen bør nemlig altid være afpasset efter Landets militærpolitiske Stilling, thi af den skal man udlede de Færer, der maatte kunne true Landet. Og det er jo desværre ikke saadan, at et Lands militærpolitiske Stilling altid er den samme, thi i saa Fald vilde det være forholdsvis let at blive enig om en Forsvarsordning. Nej, Landets militærpolitiske Stilling bestemmes af mange forskellige Faktorer, hvoraf kun en enkelt er konstant, nemlig Landets geografiske Beliggenhed, medens derimod andre kan variere stærkt gennem Tiderne. Hvis man derfor ret skal forstaa den militærpolitiske Stilling, maa man betragte Magtforholdene hos de omliggende Stater, man maa kende de Retninger, i hvilke disses Interesser gaar, man maa kunne vurdere Betydningen af de Traktater og Overenskomster, der afsluttes mellem de forskellige Stater, og meget mere. Men saadanne Forhold forandrer sig, efterhaanden som Tiderne skifter, efterhaanden som Staterne udvikler sig, efterhaanden som Statsgrænserne forandres; og hver Gang alle disse Forhold, taget under eet, paa afgørende Maade skifter Karakter, maa Spørgsmaalet om Landets Forsvarsordning tages op paa ny til en ny Behandling og have en ny Løsning.

Verdenskrigen og dens Følger har net-

op paa afgørende Maade forandret vort Lands militærpolitiske Stilling, og der maa derfor blive en Væsensforskel i den Opfattelse, man har af, hvorledes vort Forsvarsvæsen bør indrettes, før og efter Verdenskrigen. Hvis jeg skulde gaa dybere ind paa dette, maatte jeg komme ind paa hele Østersø-Problemet, men dels vilde det føre for vidt, dels vilde det ikke være heldigt at komme ind paa alle de Forhold fra denne Plads; i Udvalget kan vi tage det op til en grundig Belysning. Jeg skal her indskrænke mig til at sige, at efter det store Opgør, som har fundet Sted mellem Stormagterne, er Forholdene omkring Østersøen blevet mindre stabile, Østersøen har faaet større europæisk Betydning. En Følge deraf er, at Danmark paa Grund af sin Beliggenhed ved Adgangsvejene til Østersøen paa den ene Side er blevet mere udsat for at blive inddraget i andre Magters Stridigheder, men vort Forsvarsvæsen har paa den anden Side faaet større Muligheder for at kunne løse sine Opgaver.

Jeg hørte med Tilfredshed, at det ærede 1ste Medlem for 4de Kreds (Veistrup) fremhævede, at vi maatte være paa det rene med, at en forsættelig Neutralitetskrænkelse vilde antage Form af et virkeligt Angreb paa Landet. Denne Betragtning er ganske rigtig. Men naar saavel det ærede Medlem som andre saa vil mene, at vi intet kan udrette overfor et saadant Angreb, kan jeg paa ingen Maade dele denne Opfattelse, som jeg heller ikke hørte, at det ærede Medlem gjorde noget Forsøg paa nærmere at begrunde. Jeg vil tværtimod sige, at naar Nationen vil sætte sin Villie ind paa det, saa er vi i Stand til at hævde os overfor de Angreb, som der er Sandsynlighed for, at vi kan blive udsat for i en overskuelig Fremtid. I det kommende Udvalg skal jeg gerne nærmere gøre Rede baade for den Karakter og for de Former, som saadanne Angreb kan ventes at ville faa; her ønsker jeg kun at udtale, at ud fra den Indsigt, som et Livs Beskæftigelse med og Studium af de herhenhørende Forhold har givet mig, og med fuld Bevidsthed om mit Ansvar vil jeg hævde, at den Pessimisme med Hensyn til vor Forsvarsevne, som er kommet til Orde gennem ærede Medlemmers Udtalelser, og som synes at blive delt af mange andre her i Landet, absolut ikke er begrundet i de faktiske Forhold. Vil man saa spørge, om da vor nuværende Forsvarsordning giver os Midlerne til at føre et saadant Forsvar, saa vil jeg dertil svare: Ja, naar Forsvarslovene af 1922 gennemføres fuldt ud loyalt og anvendes efter deres Forudsætninger.